

Debreceni Ítéltábla

Bf.I.422/2023/25.

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2023. szeptember 21. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta kihirdette a következő

í t é l e t e t:

Az emberkereskedelem büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társai ellen indított büntetőügyben a Miskolci Törvényszék 2023. április 5. napján kihirdetett 5.B.42/2022/108. számú ítéletét megváltoztatja.

Terhelt3 III. r. vádlott terhére megállapított cselekményeket is társtettesként elkövetettnek minősíti és esetében a próbaidő tartamát 4 (négy) évre súlyosítja.

A pénzbüntetés kiszabását és a végrehajtásra vonatkozó rendelkezéseket valamennyi vádlottnál mellőzi.

Terhelt1 I. r. vádlottat érintő vagyonek Kobzás összegét 2 848 634 (kettőmilliónyolcszáznegyvennyolcezer-hatszázharmincnégy) Ft-ban állapítja meg, és a Bj.II.28/2022. szám alatt bevételezett 1. sorszám alatti BMW típusú személygépkocsira is vagyonek Kobzást rendel el.

A Bl.00342/2022. szám alatt kezelt 42 500 (negyvenkettőezer-ötszáz) Ft lefoglalását megszünteti és kiadni rendeli Terhelt2 II. r. vádlottnak azzal, hogy e pénzösszeget visszatartja a bűnügyi költség biztosítására.

Egyéb részekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségből Terhelt1 I. r. vádlott és Terhelt3 III. r. vádlott egyaránt 14 400 (tizennégyezer-négyszáz) Ft-ot viselnek.

A másodfokú ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Miskolci Törvényszék a rendelkező részben írt ügydöntő határozatával Terhelt1 I. r. vádlottat társtettesként elkövetett emberkereskedelem büntette [az elkövetéskor hatályos Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 192. § (2) bekezdés 10. fordulat, (3) bekezdés a), b), c), e), i) pont, (4) bekezdés b) pont, (1. tényállás, sértett1 sérelmére elkövetett cselekmény)], társtettesként elkövetett emberkereskedelem büntette [Btk. 192. § (2) bekezdés 7. és 10. fordulat, (3) bekezdés a), b), c), i) pont, (4) bekezdés b) pont, (2. tényállás, sértett5 elleni cselekmény)], társtettesként elkövetett emberkereskedelem büntette [Btk. 192. § (2) bekezdés 10. fordulat, (3) bekezdés c), e), i) pont, (5) bekezdés b) pont, (3. tényállás, kk. sértett3 sérelmére megvalósított cselekmény)], és társtettesként elkövetett emberkereskedelem büntette [Btk. 192. § (2) bekezdés 10. fordulat, (3) bekezdés a), b), c), i) pont, (4) bekezdés b) pont, (4. tényállási pont, sértett4 elleni cselekmény)] miatt – halmazati büntetésül – 7 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre, 300 napi tétel, egynapi tétel összegeként 1000 forintban meghatározott, 300 000 forint végösszegű pénzbüntetésre és mellékbüntetésül 7 év közügyektől eltiltásra;

Terhelt2 II. r. vádlottat 3 rb. társtettesként elkövetett emberkereskedelem büntette [Btk. 192. § (2) bekezdés 10. fordulat, (3) bekezdés a), c), i.) pont, (4) bekezdés b) pont, (1., 2., 4. tényállás)] és társtettesként elkövetett emberkereskedelem büntette [Btk. 192. § (2) bekezdés 10. fordulat, (3) bekezdés c), i) pont, (5) bekezdés b) pont, (3. tényállás)] miatt – halmazati büntetésül – 5 év fegyház fokozatú szabadságvesztésre, 300 napi tétel, egynapi tétel összegeként 1000 forintban meghatározott, mindösszesen 300 000 forint pénzbüntetésre, valamint 5 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre;

Terhelt3 III. r. vádlottat 3 rb. emberkereskedelem büntette [Btk. 192. § (2) bekezdés 8. fordulat, (3) bekezdés a), i) pont, (4) bekezdés b) pont (1., 2., 4. tényállás)] és emberkereskedelem büntette [Btk. 192. § (2) bekezdés 8. fordulat, (3) bekezdés i) pont, (5) bekezdés b) pont (3. tényállás)] miatt – halmazati büntetésül – 2 év, végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett börtön fokozatú szabadságvesztésre és 150 napi tétel, 1500 forint napi összegű, végösszegében 450 000 forintban rögzített pénzbüntetésre; továbbá

Terhelt4 IV. r. vádlottat 3 rb. társtettesként elkövetett emberkereskedelem büntette [Btk. 192. § (2) bekezdés 10. fordulat, (3) bekezdés a), i) pont, (4) bekezdés b) pont, (1., 2., 4. tényállások)] és társtettesként elkövetett emberkereskedelem büntette [Btk. 192. § (2) bekezdés 10. fordulat (3) bekezdés i) pont, (5) bekezdés b) pont (3. tényállás)] miatt – halmazati büntetésül – 2 év börtön fokozatú, szintén 3 év próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre és 150 napi tétel, egynapi tétel összegeként 1000 forintban megállapított, mindösszesen 150 000 forint pénzbüntetésre ítélte.

Rendelkezett – a III. r. és IV. r. vádlottaknál a végrehajtás elrendelése esetére – a feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontjáról, az I. r. és II. r. vádlottak által előzetes fogvatatásban töltött idő beszámításáról, részletfizetés engedélyezése mellett a pénzbüntetés megfizetésének módjáról és nem teljesítés esetére a jogkövetkezményekről, a lefoglalt bűnjelekről, a bűnügyi költségről. Terhelt1 I. r. vádlott vonatkozásában 2 936 634 forint összegben vagyonekobzást rendelt el, melybe beszámította a tőle lefoglalt személyautó ellenértékét. A Terhelt2 II. r. vádlottól lefoglalt 42 500 forint pénzüsszeget pedig szintén beszámította az e terhelt által fizetendő bűnügyi költségbe.

[2] Az ítélet ellen két irányban jelentettek be fellebbezést.

[3] A határozat kihirdetésekor fenntartott nyilatkozattételi határidőn belül az ügyészség valamennyi vádlott terhére téves minősítés és a kiszabott büntetések súlyosítása végett terjesztett elő jogorvoslatot (121. számú elsőfokú irat). Az írásbeli fellebbezés indokolásában részletezte, hogy az elsőfokú határozatot felülvizsgálva a vádlottak cselekményeinek jogi minősítését már maga is az anyagi jogi szabályoknak megfelelőnek tartja, ezért a fellebbezést kizárólag a vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetések és a közügyektől eltiltás mellékbüntetések súlyosítására irányulónak írta le. Álláspontja szerint a büntetések mértéke enyhe, nem felel meg a büntetéskiszabási elveknek, mely arra vezethető vissza, hogy a törvényszék eltúlzottan értékelte a vádlottak javára megállapítható enyhítő körülmények súlyát. Ezzel szemben a feltárt enyhítő körülmények jelentősége a súlyosító körülményektől lényegesen elmarad valamennyi vádlott vonatkozásában (Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Főügyészség B.146/2020/399.).

[4] Másfelől Terhelt1 I. r. vádlott és védője szintén a fenntartott nyilatkozattételi határidőben elsődlegesen téves minősítés miatt, másodsorban enyhítés, végül „a megállapított tényállással kapcsolatban” terjesztett elő fellebbezést (elsőfokú irat 115. sorszámú utóirata).

[5] Terhelt2 II. r. vádlott és a védelmében eljáró védő a kiszabott büntetés enyhítése érdekében élt perorvoslattal (118. számú elsőfokú irat).

[6] Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r. vádlottak, valamint védőik tudomásul vették az ítéletet (108. számú tárgyalási jegyzőkönyv 52. oldal).

[7] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.341/2022/8. számú észrevételében az ügyészi fellebbezést a kiszabott büntetések súlyosítására irányulón fenntartotta, míg az I. r. és II. r. vádlottak védőinek fellebbezését nem találta alaposnak. Kifejtette, hogy a bűnösségi körülményeket a törvényszék jórészt számba vette, és azokat I. r., valamint II. r. vádlottak esetében helyesen értékelte a büntetési nemek megállapításánál. Ugyanakkor a belső arányosság követelményeinek szem előtt tartása ellenére eltúlzottan enyhe büntetéseket alkalmazott a vádlottakkal szemben. Terhelt1 I. r. vádlott valósította meg a bűncselekmények szervezését, irányítását, a II. r. vádlott pedig egyetértésben testvérével, szintén a legtevékenyebben vett részt a sértettek irányításában. A III. r. és IV. r. vádlottaknak ugyan alárendeltebb szerepe volt, azonban az elkövetési magatartások megvalósításában ők is részt vettek. Mindezek miatt a vádlottak mindegyikének esetében a cselekmények szigorúbb megítélése indokolt. A kifejtettekre tekintettel ezért indítványozta az elsőfokú ítélet megváltoztatását akként, hogy a Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés és közügyektől eltiltás mértékét magasabb tartamban állapítsa meg az ítéltábla, míg Terhelt3 III. r. és Terhelt4 IV. r. vádlottak esetében a büntetés

felfüggesztésének kedvezményét mellőzze és tiltsa el őket is a közügyek gyakorlásától. Egyebekben az ítélet helyes rendelkezéseit hagyja helyben.

[8] A védők fellebbezéseik indokolását a másodfokú bíróság területén működő ügyészség indítványának kézbesítését követően terjesztették elő. Az I. r. vádlott védője a jogorvoslat elsődleges irányát azzal indokolta, miszerint védenca már az eljárás kezdetén elismerte a prostitúcióhoz való segítségnyújtást, ellenben tagadta, hogy bármelyik sértettet szabad mozgásában korlátozta volna, nem engedte volna ki őket a lakásból. Azt is vitatta, hogy veréssel fenyegette bármelyik sértettet, vagy bántalmazta őket, így vallomásának elfogadásával – melyet álláspontja szerint a beszerzett bizonyítékok nem cáfolnak – eltérő minősítés megállapításának lehet helye, a cselekményeket prostitúció elősegítésének minősítve. Az egyes tényállási pontokban írt bűncselekmények számba vételével kívánt rámutatni arra, hogy az I. r. vádlott vonatkozásában az erőszakkal vagy fenyegetéssel történő kényszerítés nem nyert megfelelően bizonyítást, mint ahogyan a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére, illetve több ember sérelmére vonatkozó minősítő körülmény sem állapítható meg. Ezen felül utalt arra is, hogy az I. r. vádlott legutóbb mintegy 8 éve volt büntetve, ezért büntetett előéletűnek nem lehet már minősíteni. Ténybeli beismerő vallomása, megbánó magatartása a jelentős időmúlás és kiskorú gyermekes családi állapota indokoltá teszi a fellebbezés másodlagos iránya szerint a büntetés enyhítését (18. számú másodfokú irat).

[9] A II. r. vádlott védelmében eljáró védő szintén fenntartotta a fellebbezés enyhítését célzó irányát, előadva, hogy álláspontja szerint a védenca vonatkozásában feltárható enyhítő körülményeket – így büntetlen előéletét, megromlott egészségi állapotát, részbeni beismerő vallomását, megbánó magatartását – együtt értékelve a cselekmény feltárt jellemzőivel, azzal, hogy a II. r. vádlott maga is igen kiszolgáltatott szociális, anyagi helyzetben volt, álláspontja szerint elvezethet a büntetés enyhítéséhez. A szabadságvesztés súlyosítása, a cselekmények szigorúbb megítélése nem lehet indokolt (23. számú másodfokú irat).

[10] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet elleni fellebbezéseket a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 599. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta el.

[11] A nyilvános ülésen az ügyészség képviselője az írásbeli észrevételében foglaltakat maradéktalanul fenntartotta, melynek megfelelően változatlanul szükségesnek tartotta az I. r. és II. r. vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés és mellékbüntetés tartamának súlyosítását, a III. r. és IV. r. vádlottak esetében a büntetés felfüggesztése kedvezményének mellőzését és közügyektől eltiltás alkalmazását, egyebekben az ítélet helyes rendelkezéseinek helybenhagyását.

[12] Az I. r. vádlott védője fellebbezésének jelzett iránya szerint alapvetően a cselekmények enyhébb minősítését, valamint a büntetés enyhítését indítványozta.

[13] A II. r. vádlott védelmében eljáró védő védence elkövetéskor kiszolgáltatott helyzete, jelenleg már rendezettnek tekinthető családi körülményei figyelembevételével a joghátrány lényeges enyhítésére, illetőleg az ügyészségi fellebbezés elutasítására tett indítványt.

[14] A III. r. és IV. r. vádlottak védői az e terheltek vonatkozásában bejelentett ügyészségi jogorvoslatot alaptalannak írták le, az elsőfokú ítélet törvényes és megalapozott rendelkezéseire utalva a határozat helybenhagyása mellett érveltek.

[15] A fellebbezések részben alaposak.

[16] Az ítéltábla a jogorvoslatok okára és irányára figyelemmel a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző eljárással együtt teljeskörűen bírálta felül. A revízió kitért az eljárási szabályok megtartására, az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a cselekmények jogi minősítésére, a büntetés kiszabására, az intézkedés alkalmazására, az indokolás helyességére és az egyéb járulékos rendelkezésekre is. Az I. r. vádlott és védője által bejelentett fellebbezés a cselekmények jogi minősítését és a tényállást is támadta, ezért a Be. 590. § (10) bekezdése értelmében korlátozott felülbírálatnak nem lehetett helye.

[17] A felülbírálat során az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le. Nem vétett sem abszolút [Be. 608. § (1) bekezdés a)-h) pont], sem olyan súlyú relatív perjogi hibát [Be. 609. § (1), (2) bekezdés a)-d) pont], ami az eljárás törvényességét befolyásolva az érdemi felülbírálatot kizárta volna és az ítélet hatályon kívül helyezését, így az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását eredményezné. Megjegyzendő, hogy ilyen irányú indítvánnyal az eljárás résztvevői sem éltek.

[18] Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, és döntően megalapozott tényállást [Be. 561. § (3) bekezdés c) pont] állapított meg, mely csak szűk körben tért el az iratok tartalmától [Be. 592. § (2) bekezdés c) pont]. A megalapozatlanság részbeni és a másodfokú eljárásban orvosolható volt, mely hibát a másodfokú bíróságnak javítani is kellett (EBH2019.B.9, BH2019. 220).

[19] Ezen túlmenően a Be. 561. § (3) bekezdés b) pontjában meghatározott, a terhelti személyi körülményekre vonatkozó és a tényállás részének nem minősülő tények is részben pontatlanul lettek rögzítve Terhelt1 I. r. vádlott előéleti adatait illetően. Ez ugyan nem megalapozatlansági ok, mert mint megállapítást igénylő tény a történeti tényállást nem érinti (Kúria Bfv.I.611/2019/10.), de a közhitelesség érdekében a korrekció indokolt volt.

[20] A törvény által megszabott szerkezetre tekintettel a másodfokú bíróság elsőként az előéleti adatokat helyesbíti, az ítélet [5] bekezdésében, mely szerint Terhelt1 I. r. vádlottal szemben a Sátoraljaújhelyi Járásbíróság 2.Bpk.62/2015/2. számú büntetővégzésével kiszabott 1 év 2 hónap, végrehajtásában 2 évre felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje 2017. április 6. napján telt el eredményesen.

[21] A tényállást pedig az alábbiak szerint helyesbíti a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja, az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok alapján.

[22] Elsőfokú ítélet [35] bekezdés: sértett1 sértett 2016-ban költözött helység1 anyagi helyzetének elnehezülése miatt. [52] bekezdés: Terhelt1 I. r. vádlott 2020. január 12. napján ment sértett5 és kk. sértett3 sértettekért.

[23] Az I. r. vádlott elítélésének adataira nézve a másodfokú bíróság a terhelt erkölcsi bizonyítványa (13. sorszám), a tényállásban írt helyes időpontokra pedig az érintett sértett1 tanúvallomása (nyomozási irat I. kötet 281. lapszám), illetőleg az I. r. vádlottal szemben rendőri intézkedést foganatosító Sárospataki Rendőrkapitányság Rendészeti Osztálya által elkészített jelentés (I. kötet 71. oldal) alapján helyesbítette.

[24] A kisebb módosítással a tényállás teljes mértékben megalapozottá vált és a másodfokú eljárásban is irányadó volt a Be. 593. § (3) bekezdésének megfelelően, és a módosítással a korábbi büntetésre vonatkozó tények is megfelelnek az iratok tartalmának.

[25] Az elsőfokú bíróság az ügy helyes eldöntése szempontjából lényeges személyi és tárgyi jellegű, közvetlen, közvetett és származékos bizonyítékokat megvizsgálta és azokat egyenként és összességében is hibátlanul, a logika törvényei, az észszerű gondolkodás szabályai szerint értékelte. Az ügyben főként a személyi bizonyítási anyag volt meghatározó, mely többnyire jellemző is a hasonló jellegű bűncselekmények miatti eljárásokban. A törvényszék a vádlottak és a sértettek vallomásait gondosan, több oldalról részletekbe menően elemezte, egymással és a cselekményről főként közvetett információval rendelkező tanúk vallomásaival, a leplezett eszközzel beszerzett telefonbeszélgetések anyagával és más okiratok adataival is összevetette, nem vétve hibát a mérlegelés során.

[26] Szemben az I. r. vádlott védője által megfogalmazottakkal, a törvényszék maga is észlelte azt, hogy a sértettek nyilatkozatai néhány részlettenyit illetően ellentmondást mutatnak (ítélet [101] bekezdés, 23. oldal) és annak figyelembevételével kifejezetten nagy alaposággal végezte el értékelésüket, ugyanúgy járva el az I. r. vádlottra szintén terhes adatokat szolgáltató vádlott-társai, főként Terhelt3 III. r. és Terhelt4 IV. r. vádlottak

vallomásai elemzése során (ítélet 21-22. oldal). A védelmi észrevétellel szemben az állapítható meg, hogy az elsőfokú bíróság a vád tárgyává tett cselekmény vádban leírt valamennyi elkövetési magatartását illetően körültekintő bizonyítékértékelő tevékenységet végzett, a közvetett bizonyítás szabályait is helyesen alkalmazta, amikor egyes kétséget kizáróan bizonyított tényekből további tényekre helyesen következtetett, így azok anyagi jogi szempontból is fontos, releváns ténymegállapítás alapjául szolgálhattak. Az ítéltábla érdemi iratellenességet nem talált, csupán az egymásnak ellenható bizonyítékok számbavétele volt tapasztalható. Ellentétes tényadatokat tartalmazó bizonyítási anyagnál azonban az szükségszerű, hogy egyes bizonyítékok tartalmával a mérlegelt tényállás ellentétbe kerül, de felderítetlenség vagy helytelen ténybeli következtetés sem valósult meg. A védelmi hivatkozásokra megjegyzendő, hogy a bizonyítékok értékelésének egyébként megszokott és logikus módja az, hogy a bíróság a vallomás – más bizonyítékokkal megerősített – részeit fogadja el irányadónak a történeti tényállás megállapításakor, míg a vallomás azon részeit, amelyek más bizonyítékokkal ellentétesek, figyelmen kívül hagyja (BH1998. 418.III., BH2002. 87).

[27] Az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenysége mindenben megfelel a formállogika törvényszerűségeinek, mely mérlegelő folyamat eredményeként a tényállást valósághűen állapította meg. Megalapozatlansági ok hiányában a tényálláshoz kötöttség elvi indokát a Be. 167. § (3)-(4) bekezdése adja, ami szerint a bizonyítás eszközeinek és a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott ereje, a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. Ezáltal biztosított a bizonyítékok hitelt érdemlőségének meggyőződés szerinti szabad értékelése és védett mikénti értékelése (Kúria Bhar.III.1201/2018/10.). Mindezen elvek érvényre juttatása garantálja az elsőfokú bíróság ún. ténybírói jellegét, a ténybeli hiba hiánya pedig kizárja a sérelmezett ítélettől eltérő tényállás megállapítását a másodfokú eljárásban.

[28] Utal rá az ítéltábla különös tekintettel a magyar büntetőeljárásban is hatályos részleges precedens jellegre, hogy a közzétett eseti döntésekre hivatkozás indokolt, e döntések ugyanis az egységes bírói gyakorlat kialakítását, a vitás jogkérdésekben való eligazodást, és ebből következően a jogbiztonságot szolgálják [BH2020. 94, (Kúria Bfv.I.486/2019.)].

[29] Az I. r. vádlott vonatkozásában bejelentett védelmi fellebbezések tehát a törvényes mérlegelést támadták, mely nem lehetett eredményes. Az ítélet iratszerű, a lényeges bizonyítékokon nyugvó logikai levezetése hibátlan, az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét igen részletesen és színvonalasan teljesítette a Be. 609. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pontja szerinti indokolási kötelezettség nem kellő teljesítéséből eredő relatív eljárási szabálysértés nem valósult meg.

[30] Az irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróság törvényesen vont következtetést a vádlottak bűnösségére, és döntően a cselekmények minősítése is megfelel az anyagi jogi szabályoknak. Ezen okból kifolyólag az I. r. vádlott védelmében bejelentett fellebbezés a minősítést támadó részében sem bizonyult alaposnak.

[31] Elsődlegesen rögzítendő, hogy valamennyi vádlott esetében az elkövetéskor hatályos törvényt kell alkalmazni, mert az új törvény nem eredményez enyhébb elbírálást [Btk. 2. § (1), (2) bekezdés]. E körben az ítéltábla mindenben osztotta a törvényszék álláspontját, azzal a kisebb helyesbítéssel, hogy Terhelt4 IV. r. vádlott esetében a tényállásszerű elkövetési magatartás kifejtésére *2020. április 1. napjáig* került sor, így az ő vonatkozásában valójában az ekkor hatályos törvény az irányadó (ítélet [158] bekezdése). E megállapítás azonban érdemi változtatást nem eredményezett a megválasztott törvény kapcsán. A vádbeli cselekmények kriminalizációja nem szűnt meg a törvényi tényállás rendszerének a 2020. évi V. törvénnyel érintett, 2020. július 1. napjától – jelenleg is – hatályos jelentős átalakítása következtében és nem tartalmaz olyan elemet, mely az általános szabályhoz képest az elbíráláskor irányadó törvény alkalmazására adna alapot.

[32] A vádlottak az életvitelükből adódóan, személyi és családi körülményeik folytán valóban súlyosan kiszolgáltatott helyzetbe került sértetteket ennek kihasználásával előny szerzése érdekében orientáltak arra, hogy prostitúciós tevékenységet végezzenek. Az emberkereskedelem és a kerítés elhatárolásának fő szempontja, hogy az emberkereskedelem megállapításához szükséges a kizsákmányolási célzat, a másnak szexuális cselekmény végzéséhez szükséges megszerzésen túl. Kerítés büntettnének ilyen célzat hiányában minősül a cselekmény. A felülbírált ügyben azonban a törvényszék helyesen ismerte fel, hogy a sértetteket a vádlottak kizsákmányolták, mert haszonszerzés érdekében másokkal való szexuális tevékenységre bírták rá őket, illetőleg a feltételek megteremtésében aktívan – az elszállásolásukkal – közreműködtek (BH2017. 286, Kúria Bfv.II.1474/2018/9.). Az elsőfokú bíróság indokait (ítélete 31-33. oldalán) a másodfokú bíróság mindenben osztotta.

[33] A Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt4 IV. r. vádlottak által másnak való megszerzés érdekében – az I. r. vádlottnál sértett5 sértettnél szállítással is –, Terhelt3 III. r. terheltnél pedig elszállásolással elkövetett bűncselekményeket valamennyiüknél súlyosabban minősíti a kizsákmányolás érdekében végrehajtott üzletszerű elkövetés. Ehhez az I. r. vádlott esetében mindegyik sértett megtévesztése, a sértett1 sérelmére elkövetett büntettnél még személyi szabadságának megfosztása, vele szemben alkalmazott erőszak és súlyos fenyegetés, a rajta gyakorolt befolyási viszonyral való visszaélés is; sértett6 személyi szabadságának megfosztása, a vele szemben kifejtett erőszak és fenyegetés; kk. sértett3 sértettel szemben a fennálló befolyási viszony; míg sértett7 szintén személyi szabadságának elvétele, és a bűncselekmény megvalósítása során alkalmazott erőszak, fenyegetés is súlyosabban minősíti, melynek ténybeli alapjait a tényállás hiánytalanul tartalmazza.

[34] Az üzletszerű elkövetésen túl Terhelt2 II. r. vádlott vonatkozásában a sértettek megtévesztése jelent még további minősítő körülményt, illetőleg a három nagykorú sértett sérelmére a személyi szabadságuktól való megfosztásban közreműködés is. A III. r. és IV. r. vádlottak tekintetében az üzletszerű elkövetés mellett három sértettnél szintén a személyi szabadság tényállásszerű korlátozása minősít még súlyosabban. A felsorolt minősítő körülmények folytán kk. sértett3 tizennyolcadik életévét be nem töltött kora miatt a sérelmére elkövetett cselekmény a Btk. 192. § (5) bekezdés b) pontja értelmében még súlyosabban, öt

évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett, szemben a három felnőttkorú passzív alany tekintetében megállapítható, a Btk. 192. § (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő cselekménnyel, melynek büntetési tétele öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés.

[35] Az I. r., II. r., IV. r. vádlottak vonatkozásában helytálló a társtettesi minőség megállapítása, ugyanakkor az ítéltábla álláspontja szerint Terhelt³ III. r. vádlott szintén társtettese a terhére rótt cselekményeknek, függetlenül attól, hogy esetében az elszállásolásban való közreműködés elkövetési magatartása állapítható meg. A cselekménysor irányítója nem vitásan az I. r. vádlott volt, de vele egyetértve szándékegységben cselekedett ekkori élettársa, a III. r. vádlott is, amikor vádlott-társai tevékenységéről tudva a bérleményében szállást biztosított kezdetben sértett¹, majd sértett⁵, kk. sértett³ és sértett⁴ részére is. Aktív közreműködése elengedhetetlen volt a cselekmény megvalósításához, melyre ugyanúgy kizsákmányolás céljából került sor, viszonylag hosszabb ideig, előny szerzésre törekvés érdekében. Ezért a másodfokú bíróság a Terhelt³ III. r. vádlott terhére megállapított cselekményeket is társtettesként elkövetettnek minősítette a Btk. 13. § (3) bekezdése szerint.

[36] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó szempontokat lényegében megfelelően feltárta. A bejelentett fellebbezések e tekintetben sem tartalmaztak novumot, az I. r. vádlott tekintetében büntetett előélete a rendelkezésre álló iratok, tényadatok alapján egyértelműen megállapítható. Megjegyzendő, hogy a törvényszék a társai mellett a cselekmény elsőfokú ítélet szerinti minősítéséhez képest a III. r. vádlott tekintetében is súlyosító körülményként írta le a társtetességet (ítélet [197] bekezdése). Ez a fentebb kifejtettek miatt helytálló, hiszen a társas bűnelkövetés tényszerűen súlyosító hatással jár (56. számú BK vélemény 12. pont).

[37] Mindezek figyelembevételével az elsőfokú bíróság mindegyik vádlott esetében a büntetési tétel középértékétől indokoltan az alsó határ irányába eltérve a büntetési célok elérésére alkalmas, a büntetés kiszabási elveknek megfelelő tartamú szabadságvesztés büntetéseket szabott ki, melyek kifejezik az egyéniesítés követelményeit is. Azok tartalma sem túl enyhének, sem túl szigorúnak nem tekinthető a figyelembe vehető, elsőfokú ítéletben kimerítően részletezett alanyi és tárgyi tényezők tükrében, mellyel mindenben arányos az I. r. és II. r. vádlottakkal szemben kiszabott közügyektől eltiltás mellékbüntetés is. A másodfokú bíróság abban szintén egyetértett a törvényszékkel, hogy a III. r. és IV. r. vádlottak vonatkozásában a feltételes elítélésnek adottak a Btk. 85. § (1) bekezdésében írt feltételei. A bűncselekmények elkövetésében betöltött szerepe miatt azonban úgy találta, hogy Terhelt³ III. r. vádlott esetében a büntetési célok szerinti megfelelő visszatartó erő abban az esetben érhető el megnyugtatóan, ha az egyébként nagyrészt fiatalkorú, illetve fiatal felnőtt bűnelkövető gyermekéhez, a IV. r. terheltéhez képest hosszabb ideig áll próbaidő hatálya alatt, ezért annak tartamát a Btk. 85. § (2) bekezdése szerinti keretek között 4 évre súlyosította. Ennek megfelelően a súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezés kizárólag a III. r. vádlott vonatkozásában, az említettek erejéig vezetett eredményre.

[38] A törvényszék által szintén alkalmazott pénzbüntetés kiszabásának azonban egyik vádlott vonatkozásában sem álltak fenn *maradéktalanul* a törvényi előfeltételei. A vádlottak a

bűncselekményt kétségkívül haszonszerzés céljából követték el, azonban a másodfokú bíróság álláspontja szerint megfelelő jövedelmük és vagyoni viszonyaik nem kerültek igazolásra az eljárásban, mely az alapját képezhetné a vagyoni jellegű joghátránynak. Ez ugyanis a Btk. 33. § (4) bekezdése alapján önálló büntetésként önmagában kiszabható pénzbüntetéstől eltérően a Btk. 50. § (2) bekezdése értelmében a kiszabás feltétele (BH2015. 25) és a megfelelő vagyoni háttérnél figyelembe kell venni, hogy a pénzbüntetés nem vezethet automatikusan egy másik szabadságvesztéshez (átváltoztatása folytán), azaz reálisnak kell lennie a teljesítésnek. Ez a felülbírált ügyben egyik vádlott esetében sem mondható ki kétséget kizáróan. Az ítéleti tények szerint egyikük sem rendelkezik jövedelemmel és olyan vagyonnal sem, mely egyértelműen bizonyíthatóan hozzájuk köthető olyan formában, ami már a törvényi követelményeket megnyugtatóan teljesíti, erre még maga az elsőfokú bíróság is így tért ki határozata indokolásában ([218] bekezdés). Az eljárásban a terhelti vagyontárgyak értékét, pontos körét nem tárták fel, jövedelmi viszonyaikra nem folyt bizonyítás, mely nélkül nem lehet megalapozottan alkalmazni a joghátrányt. Kizárólag a III. r. vádlott tekintetében volt megállapítható állandó munkavégzésből eredő, nem kirívó összegű rendszeres jövedelem, ő azonban kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik, és folyamatosan havi tartozást törleszt, így nála szintén hiányoznak az újabb büntetés kiszabásának törvénybe foglalt feltételei. Megjegyzendő, hogy e vádlottnál a törvényszék a pénzbüntetés végösszegét illetően számítási hibát is vétett. Ezen okok miatt a másodfokú bíróság mindegyik vádlottnál mellőzte a pénzbüntetést és a hozzá kapcsolódó további rendelkezéseket. Az enyhítésre irányuló védelmi jogorvoslatok így a pénzbüntetés mellőzésére vonatkozóan bizonyultak alaposnak.

[39] Az egyszerűsített felülvizsgálat körébe tartozó rendelkezések közül törvényes döntés született a szabadságvesztés büntetések végrehajtási fokozatáról – azzal, hogy a III. r. és IV. r. vádlottnál a Btk. 35. § (2) bekezdése alkalmazásával került sor eggyel enyhébb, börtön fokozat megállapítására –, a feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontjáról, az I. r. és II. r. vádlottak által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, alavetően a bűnjelekre és a bűnügyi költségre vonatkozóan is. Az elsőfokú bíróság helyesen rendelt el Terhelt1 I. r. vádlottal szemben vagyoneklobzást, melynek jogalapja helytálló, azt az ítélet [229] bekezdésében az irányadó tényeknek megfelelően részletesen, logikusan megindokolta. A Btk. 74/A. § (2) bekezdés c) pontja alapján azonban az I. r. vádlottól lefoglalt személygépkocsira is vagyoneklobzás elrendelése szükséges, mert a személyautó megvásárlása és a vádlott feltárt életvitele a bűncselekmény elkövetését megelőző személyi viszonyaihoz képest aránytalanul volt tekinthető. Emellett az említett gépjárműre, mint lefoglalt dologra vonatkozó, az elsőfokú ítélet szerinti beszámítás a vagyoneklobzás összegébe nem is felelt meg a lefoglalt dolgokra irányadó és a Be. L. Fejezetében írt intézkedéseknek, beszámításra ugyanis nem nyílik lehetőség a törvény szerint. Ugyanezen okból kifolyólag a Terhelt2 II. r. vádlottól lefoglalt letéti számlán nyilvántartott pénzösszeg sem számítható be az általa fizetendő bűnügyi költség összegébe, annak jogszabályi alapját az elsőfokú bíróság meg sem jelölte ítéletében ([234] bekezdés).

[40] Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság a Btk. 74/A. § (2) bekezdés c) pontja alapján az I. r. vádlott tulajdonát képező személygépkocsira is vagyoneklobzást rendelt el, ezzel egyidejűleg a járműnek az eljárás során aggálymentesen meghatározott értékével csökkentve az I. r. terhelttel szemben pénzösszegben meghatározott vagyoneklobzás mértékét, míg Terhelt2 II. r. vádlott esetében a Be. 320. § (1) bekezdés a) pontja és 321. § (1) bekezdése

alapján a tőle lefoglalt bűnjelvény lefoglalásának megszüntetéséről és kiadásáról rendelkezett azzal, hogy a pénzüsszeget a Be. 323. § (1) bekezdése alkalmazásával visszatartotta a bűnügyi költség biztosítására.

[41] A kifejtettek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a szükséges részben a Be. 606. § (1) bekezdése szerint megváltoztatta, míg a törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése alkalmazásával helybenhagyta.

[42] Az ítéltábla a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségről a Be. 613. § (1) bekezdése alapján határozott, melyet a bűnösnek kimondott és abban érintett Terhelt1 I. r., valamint Terhelt3 III. r. vádlottak viselnek.

[43] A másodfokú bíróság döntése a bűnösség kérdésében nem ellentétes az elsőfokú bíróság ítéletéhez képest, ezért határozata ellen a Be. 615. § (1), (2) bekezdésére figyelemmel másodfellebbezésnek nincs helye.

Debrecen, 2023. szeptember 21.

Dr. Háger Tamás s.k. a tanács elnöke, Dr. Bakó József s.k. előadó bíró, Dr. Diószegi Attila s.k. bíró

Záradék: A Miskolci Törvényszék 5.B.42/2022/108. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla Bf.I.422/2023/25. számú ítéletében írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2023. szeptember 21.

Dr. Háger Tamás s.k.
a tanács elnöke